

МУЗИЧНИЙ ВІСНИК

Дніпропетровська
академія музики
ім. М. Глінки

№ 2 (47)

27 грудня 2021 р.

Європейський музичний форум як органум сьогодення

Симфонічний карнавал золотої осені в Дніпрі, саме так можна найменувати IV Європейський музичний форум у рамках Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж», що вже традиційно проходить восени у численних концертних залах Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Маркус Нідермайер

Ключовою відмінністю цьогорічного свята академічної музики постав доволі незвичний формат його проведення. Художньо-організаційна структура мистецького дійства набула виразних ознак дискретної форми проведення форуму. Дискретність, тобто роздільність, так мовити своєрідне покрокове художньо-естетичне розгортання марафону класичної музики було означене, передусім, незвичайністю співвідношення заявлених дат концертних виступів, а саме – 11–12 жовтня та 25–26 жовтня 2021 року. Своєрідний інтервал у два тижні між програмними блоками фестивальної ходи, постав ніби природній художній антракт у розвитку карнавальної драматургії. Йі початок було виразно означено найсвітлішими музичними інтонаціями, співзвуччями «вищої гармонії» музичних творінь геніального В. А. Моцарта – Увертюра з опери «Викрадення із Сералю», Концертні арії «Un bacio di mano» («Поцілунок руки») та «Mentre ti lascio» («Коли я тебе покину»), Концерт № 23 A-dur для фортепіано з оркестром. Вечір урочистого відкриття форуму завершила музика неперевершеного романтика Й. Брамса – Подвійний концерт a-moll для скрипки і віолончелі з оркестром. Самобутню естафету романтичної принадливості музичних інтонацій було продовжено наступного дня, у вечірньому концерті камерної музики – вокальні шедеври пізньої творчості Л. Бетховена (цикл «До далекої коханої»), відомі пісні Ф. Шуберта («Ганімед», «На озері», «Нічна сцена»), а також Тріо d-moll для фортепіано, скрипки й віолончелі Ф. Мендельсона.

Зірковий склад солістів цьогорічного форуму, поряд з вже доволі відомими дніпровськй публіці професором Вищої школи музики в Женеві та Вищої школи мистецтв у Берні, віолончелістом Денисом Севериним і професором Вищої школи мистецтв у Берні й Вищої школи музики у Люцерні, піаністкою Тетяною Корсунською, був представлений відомими швейцарськими музикантами, зокрема лауреатом міжнародних конкурсів, вокалістом Маркусом Нідермайером та професором Вищої школи мистецтв у Берні, скрипалькою Тіанвою Янг. За диригентським пультом студентського симфонічного оркестру «The festival» творив викладач академії ім. М. Глінки Назар Яцків.

Тетяна Корсунська

Другий програмний блок «Європейського музичного форуму», після своєрідного двотижневого художнього антракту, було продовжено естафетою подальших культурно-історичних періодів, а також представленням нових інструментальних спеціалізацій академічного музичного мистецтва. Відкрили урочистий вечір триумфальні фанфари мідної групи великого духового оркестру (Дж. Волкер Токата – диригент І. О. Грузін), що самобутньо означили початок концерту-презентації сучасного італійського органу «Viscount ouverture», якого було нещодавно встановлено у великій концертній залі Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки. Почесний гість святкового вечора, присвяченого презентації органу «Viscount ouverture», всесвітньовідомий органіст та пропагандист мистецтва гри на органі, професор Діжонської консерваторії Сільвен Плюйо (Франція), виконав «Танок

Назар Яцків, Денис Северин, Тіанва Янг

смерті» на органі соло. Інструментальна мініатюра для фортепіано й органу О. Гільмана означила художньо-виразову перспективність темброво-коліристичних звукових поєднань нового інструмента (А. Бондаренко – фортепіано, О. Малиновська – орган).

Прелюдія, арія та фінал із Сюїти для органу з камерним оркестром О. Респігі окреслила природньо-глибинну хоральність звучання найвеличнішого інструмента у співзвуччі з академічним струнно-смічковим інструментарієм (заслужена артистка України Н. Юрійчук – орган та художній керівник і диригент камерного оркестру М. Ємець). Максимальність палітри виразових можливостей нового інструмента була представлена у Симфонії для органу М. Босі (органістка Н. Юрійчук). Неперевершена монументальність, як фундаментальна ознака художньої природи органу, була виразно презентована у Симфонії для органу із симфонічним оркестром О. Гільмана (Н. Юрійчук – орган, диригент Н. Яцків).

Наступного дня у сольному концерті професора Діжонської консерваторії Сільвена Плюйо звучали оригінальні твори зі світо-

вого органного репертуару. Композиції для органу Жан-Філіпа Рамо, Франсуа Куперена вишукано доповнювались у програмі концерту власними творчими здобутками Сільвена Плюйо, який представ перед численними слухачами не лише як органіст-професіонал, але й як музикант-композитор. Уславлений виконавець на органі представив слухачській аудиторії власний твір-імпровазацію на теми Й. С. Баха.

Відтак, самобутня естафета культурно-історичних періодів, у її взаємозбагаченні від різних музикантів-інтерпретаторів, примножена у збереженні динаміки збільшення художньої снаги (дискретна форма проведення музичного форуму – двотижневий художній антракт), окреслили нові горизонти жанрових, інструментальних та, безумовно, стилістичних композиторських і виконавських ознак активного еволюціонування Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж».

В. В. Громченко,
проректор з наукової роботи,
доктор мистецтвознавства, професор
кафедри «Оркестрові інструменти»

Сільвен Плюйо

Органістка Надія Юрійчук

ДУХОВНА ЗВИТЯГА – «СТРАСТІ ЗА МАТВІЄМ» Й.С. БАХА

16–17 листопада 2021 року в рамках VIII Бахівської академії вперше у Дніпрі відбулись концерти, присвячені шедевр великого композитора епохи Бароко Йоганна Себастьяна Баха, а саме – духовній ораторії «Страсті за Матвієм». Магістральною особливістю даного твору є використання двох хорів та двох оркестрів. Підготовка до цього винятково грандіозного проекту тривала упродовж року і таким чином фінальні концерти на сцені Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки стали яскравою фінальною крапкою цієї великої кропіткої праці.

Напередодні концерту хор і камерний оркестр академії музики ім. М. Глінки кожного дня вдосконалювали виконання бахівської музики, цілковито занурившись у музичний стиль та епоху минулих часів першої половини XVIII століття. Репетиції починались вранці та завершувались пізно ввечері. Диригентами цього масштабного проекту стали кандидат мистецтвознавства, художній керівник хору Дніпропетровської академії му-

Із солістами працювали народний артист України, професор, викладач кафедри «Сольний спів» Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової Василь Всеволодович

Навротський та заслужена артистка України, доцент, викладач кафедри «Сольний спів» Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової, солістка Одеського національного академічного театру опери та балету Тетяна Володимирівна Спаська. Гості працювали зі студентами над музичним та вербальним текстами, мелізматикою, що притаманна епосі Бароко, а також над загальним процесом відтворення художнього задуму автора. Відповідальними за підготовку вокалістів були завідувач вокальним відділом Юлія Миколаївна Худієнко та завідувач кафедри «Вокально-хорове мистецтво» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки Андрій Анатолійович Тулянець. З вокалістами була прове-

вданням якого було розтлумачити та проілюструвати ключові, кульмінаційні фрагменти твору. Лектором виступив кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри «Історія та теорія музики» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, відомий український мистецтвознавець Ігор Михайлович Приходько. Дві найважливіші арії ораторії (№ 39 «Erbarme dich» (Май милосердя) № 42 «Gebt mir meinem Jesum wieder» (Поверни мені мого Ісуса)) натхненню виконали гості проекту – В.В. Навротський та Т.В. Спаська. Завдяки концерту слухачі змогли більш усвідомлено підійти до прослуховування «Страстей за Матвієм» Й.С. Баха, безпосередньо, у день їх прем'єри. Слухачами було високо оцінено виконання співаками великої музики.

17 листопада відбулась прем'єра ораторії у її цілісному представленні. Це виконання стало одним з небагатьох в Україні, коли можна було почути цей твір наживо не фрагментарно, підкреслимо, у повному обсязі. Перший розділ, який в Страсну П'ятницю

Василь Навротський (бас)

Тетяна Спаська (меццо-сопрано)

зики ім. М. Глінки Юлія Юріївна Чехлата і диригент, художній керівник камерного оркестру академії музики ім. М. Глінки Марія Володимирівна Ємець. Вони провели величезну професійно-підготовчу роботу з творчими колективами та солістами, результатом якої і постало художньо-довершене виконання цієї духовної ораторії великого майстра.

У рамках підготовки цього проекту професорами з Києва та Одеси було проведено низку майстер-класів з актуальних питань виконання барочної музики, наголосимо, для всіх музикантів, задіяних у цьому масштабному дійстві. Так, консультантом хору стала кандидат мистецтвознавства, відомий фахівець із ренесансового та барокового співу, художній керівник колективу старовинної музики «Vox Animae», артистичний директор «Open Opera Ukraine» Наталя Хмільєвська, яка розповіла про особливості німецької мови у хоровій музиці Й.С. Баха, а також про важливість інтонаційно-вербального слова у жанрах духовної музики.

Попередня підготовка хору академії здійснилась завдяки художньому керівнику хору Юлії Чехлатій та хормейстеру Тарасу Хмилюку. Підкреслимо, що Наталя Хмільєвська провела також і майстер-клас із диригування ораторією «Страсті за Матвієм» для студентів кафедри «Вокально-хорове мистецтво» академії музики ім. М. Глінки.

дена колосальна попередня робота над аріями і речитативами викладачами-вокалістами академії ім. М. Глінки, завдяки чому усе вдалось втілити у виконанні цього світового шедевр духовної музики.

Студенти кафедри «Оркестрові інструменти» також приймали активну участь в майстер-класах. Слід окремо відзначити роботу з партією continuo над штриховими рішеннями, балансом та відповідним настроюванням, що провела кандидат мистецтвознавства, солістка-інструменталістка Національного будинку органної та камерної музики Наталя Вікторівна Фоменко.

Підготовка оркестру здійснилась завдяки художньому керівнику камерного оркестру Марії Володимирівни Ємець, а також концертмейстеру оркестру Костянтину Андрійовичу Цяцину, які провели роботу над досягненням відповідної манери виконання твору у бахівському стилі. Робота здійснювалась у напрямках відповідної побудови амплітуди фразування, означення певних особливостей виконавських прийомів, а також у питанні досягнення відповідної взаємодії музикантів у середині оркестрового ансамблю.

16 листопада на головній сцені Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки (Concert Hall) відбувся концерт з поясненнями, основним за-

у часи Й.С. Баха виконувався зранку, диригувала Ю.Ю. Чехлата, другий, – який виконувався ввечері, – М.В. Ємець. Кожний виконавець відчув на собі велику відповідальність у важливості донесення великої ідеї духовного музичного шедевр, задуму видатного композитора націленого на пробудження духовного естау у кожній людині та його сутнісного усвідомлення у світлі духовних устремлінь земного буття.

Таким чином, ця видатна музично-культурна подія, наголосимо, надзвичайно великого значення для всіх, хто доторкнувся до справи її втілення, мала величезний емоційно-духовний наслідок, максимальність духовно-емоційного враження та, безперечно, стала новою сходинкою розвитку професійної майстерності для

студентів Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки. Саме ж виконання духовного шедевр стало показником того, як оркестри, хори, солісти змогли усвідомити й охопити такий великий твір, як духовна ораторія «Страсті за Матвієм» Й.С. Баха. Цей витвір мистецтва дав не тільки великий досвід кожному виконавцю, але й наповнив чистотою їх душі та серця.

Валерія Шаль,

здобувач освітнього ступеню «Бакалавр»,
кафедри «Вокально-хорове мистецтво»

ТВОРЧЕ ВЗАЄМОЗБАГАЧЕННЯ

ДНІПРОВСЬКИЙ БЛОК ФЕСТИВАЛЮ ДО 90-РІЧЧЯ ЄВГЕНІЇ МІРОШНИЧЕНКО

Міжнародний вокальний фестиваль до 90-річчя Євгенії Мірошніченко, що відбувся за підтримки Українського Культурного Фонду, протягом двох днів збирав повні зали у Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки. 4 жовтня 2021 року солісти Національної опери України, заслужені артисти України Сергій Ковнір (бас) та Сусанна Чахоян (лірико-колоратурне сопрано) також провели майстер-класи. У відкритих заняттях Сергія Ковніра взяли участь здобувачі вищої освіти Гліб Приставка, клас викладача М.М. Герасименка (романс Демона «Демон» А. Рубінштейна), Роман Табацький, клас викладача В.Я. Гаркуші (арія Ксеркса «Ксеркс» Г.Ф. Генделя) та Дмитро Сташкевич, клас викладача М.М. Герасименка (арія графа Альмавіви «Весілля Фігаро» В.А. Моцарта).

Сусанні Чахоян демонстрували свої вокально-артистичні досягнення Владислава Раковська, клас викладача Л. Рибак (арія Сопрано «Магніфікат» «Quia respexit» Й.С. Баха), Анастасія Кириченко, клас викладача О.Е. Школи (арія Евридіки з опери «Орфей та Евридика» К.В. Глюка), Юлія Голосниченко, клас викладача А.С. Гаркуші (Арія Джильди з опери «Ріголетто» Дж. Верді), Дарія Лебедева, клас викладача К.Ю. Миколайко (арія Русалки з опери «Русалка» А. Дворжака), Поліна Огнянникова, клас викладача Ю.М. Худієнко (арія Попелюшки з опери «Попелюшка» Ж. Массне).

Славетні співаки дослідили художній і вокально-технічний стан розвитку сучасної вокальної педагогіки; розглянули вокальну музику, яку виконували здобувачі вищої освіти, її стилізові риси; проаналізували характерні особливості, властиві різним вокальним школам, а також визначили деякі перспективи розвитку зазначених здобувачів вищої освіти Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

5 жовтня 2021 року відбувся масштабний захід, до якого гармонійно увійшла презентація фільму, присвяченого творчості Євгенії Мірошніченко та концерт з вокального мистецтва. Програма концерту: «Царськосельська статуя» (Ц. Кюї, О. Пушкін), українська народна пісня «Вечір на дворі» (обробка К. Скорохода) – виконавці: Микита Наумов (баритон), Ірина Литвиненко (фортепіано); «Оповідання Кривоноса» з опери «Богдан Хмельницький» К. Данькевича, українська народна пісня «Ой, важу я, важу» (обробка О. Чижка) – виконавці: Володимир Щур (бас-баритон), Ірина Литвиненко (фортепіано). Ці вокалісти є здобувачами вищої освіти з класу С. Ковніра у Національній музичній академії ім. П. Чайковського.

Вперше у Дніпрі виступав заслужений артист України, соліст Національної опери України Дмитро Іванченко (тенор). Публіка захоплено сприйняла у його трактовці такі твори, як «Не вір мені, друже» (С. Рахманінов, О. Толстой), українську народну пісню «Як я поорав» (обробка Г. Майбороди), Каватину

Тоніо з опери «Донька полку» Г. Доницетті (концертмейстер Вікторія Мраморнова).

Із великою зацікавленістю прослухала публіка Арію Таїс із опери «Таїс» Ж. Массне, Арію Валлі з опери «Валлі» А. Каталані, «La Spagnola» В. К'яра – виконавці: заслужена артистка України, солістка Національної опери України Тетяна Ганіна (сопрано), Вікторія Мраморнова (фортепіано).

Заслужений артист України, соліст Національної опери України Сергій Ковнір (бас) – наш земляк. Він закінчив Дніпропетровське музичне училище ім. М. Глінки у 2001 році. Вокаліст – частий гастролер на сценах Дніпра, має своїх шанувальників. Після виконання таких творів, як «Реве та стогне Дніпр широкий» (М. Лисенко, Т. Шевченко), «Благословляю вас, ліси» (П. Чайковський, О. Толстой), «Всю землю темрявою затягнуло» (Г. Свиридов, Р. Бернс) у залі не вщухали овації (партія фортепіано – Ірина Литвиненко).

Завдяки телевізійним програмам та гастролям, із мистецтвом неповторної Сусанні Чахоян (лірико-колоратурне сопрано), заслуженої артистки України, солістки Національ-

ної опери України, знайомі мільйони глядачів. Примадонна, яка ще й свого часу блискуче виступила у проекті «Танці із зірками», віртуозно відспівала такі вокальні перлини, як «La pastorella dell'Alpi» «Тирольська пісня» із циклу «Музичні вечори» (Дж. Россіні, П. Метастазіо), «Вишиванка» (М. Стецюн, А. Драгомирецький), «Солов'їний романс» (А. Кос-Анатольський); акомпанувала Ірина Литвиненко (фортепіано).

Випускники класу Євгенії Мірошніченко довели концертом істину про те, що завжди на сцені має стверджуватися формула про потребу в істинній передачі сюжету, про уважне ставлення до поетичного тексту. Тоді й застосування засобів вокальної виразності є відповідним до художнього змісту.

А.А. Тулянцеv,
кандидат мистецтвознавства,
професор та завідувач кафедрою
«Вокально-хорове мистецтво»

НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ 3D-ФОРМАТ
ВІД УКРАЇНСЬКОГО БАСА СЕРГІЯ КОВНІРА

Так вже сталося, що першим ковтком повітря у втамуванні спраги за живим спілкуванням представників музично-педагогічної спільноти, постав офіційно-презентований майстер-клас соліста національної опери України, викладача Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського, заслуженого артиста України Сергія Миколайовича Ковніра, що відбувся 4 жовтня 2021 року в камерній залі Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

С.М. Ковнір, у минулому випускник Дніпропетровського музичного училища ім. М.І. Глінки (клас викладача М.М. Герасименка) та Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського (клас викладача Є.С. Мірошніченко), спільно з учнями та колегами по Київській опері, представив концертну програму Дніпровського блоку Міжнародного вокального фестивалю до 90-річчя від дня народження видатної оперної співачки Євгенії Семенівни Мірошніченко, у рамках якого й відбувся майстер-клас відомого українського баса.

Майстер-клас, як своєрідна форма проведення відкритого заняття, у буквальному розумінні – представлення певного професійного рівня, класу відповідного музиканта (майстра), був означений синтезом художньої і технологічної змістовності спілкування зі студентами Г. Приставкою, Р. Табацьким, Д. Сташкевичем. Відтворюючи картину професійного діалогу Сергія Ковніра з молодими вокалістами, абсолютно слушним буде означення трьох магістральних складових педагогічної комунікації майстра, свого роду окреслення певних фундаментальних стовпів відносно усвідомлення тонкощів музично-виконавської практики. Насамперед, це триєдність розуміння

виконавсько-творчого процесу, означеного активізацією духовної сутності митця під час співу – його душа, динамізацією професійно-фізіологічної складової акту творення – виконавське дихання співака, а також максимальною увагою до процесу чіткого промовляння, артикулювання звуків – музично-виконавська дикція вокаліста.

Таким чином, маємо констатувати надзвичайну оригінальність тлумачення виконавсько-технологічного процесу у мистецтві академічного співу, зокрема усвідомлення узагальнюючих понять душі, дихання й дикції, як своєрідного виконавського 3D формату.

Будучи акцентованими у майстер-класі С. Ковніра як цілісна, синтетична тріада, а саме – душа, дихання і дикція, вони

природньо трансформувалися у навчально-педагогічний 3D формат, символічно утворюючи свідомо-освітню просторовість, об'ємність професійної музично-педагогічної думки.

Досягаючи свідомо-усталеної деталізації складових означеної тріади, С. Ковнір наполегливо вимагав від студентів, підкреслимо, майже у приказному тоні, відкрити ротову порожнину, співати з превалюванням відкритого звуку, максимально вивільняти щелепи. Вимагаючи від вихованців спроможності «завалити» звуком концертну залу, відомий український співак діставався максимальної активізації виконавського дихання у студентів.

Доволі цікавою постала вимога С. Ковніра в опрацюванні техніки вивільнення звуку, а саме – вдаватися до створення гримас у роботі виконавського апарату співака.

Об'ємність звуку, його інтонаційна просторовість, щоразу активізувались незмінним закликотом уславленого вокаліста до максимальності активної роботи нижньої щелепи ротової порожнини, у такий спосіб стимулюючи взаємодію техніки звуковедення (протяжність звуку) та артикуляційно-мовного апарату студента (дикція).

Питання до учасників майстер-класу стосовно художньо-образного змісту творів, певних характеристичних ознак творчості того чи іншого композитора, особливостей виконавської інтерпретації композицій, миттєво фокусували увагу студентів і слухачів на емоційно-чуттєвих ознаках вокального виконавства, у такий спосіб утверджуючи першочерговість пізнання художньо-образної сфери музичного твору як основи його переконливо-виразного концертного виконання.

В.В. Громченко,
проректор з наукової роботи,
доктор мистецтвознавства, професор
кафедри «Оркестрові інструменти»

ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ

ВРАЖЕННЯ ВІД ХVІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСУ ПІАНІСТІВ
ім. Ф. ШОПЕНА У ВАРШАВІ

У дні, коли в Польщі проходить конкурс ім. Ф. Шопена, вся країна занурюється в музику. Про цей конкурс чутно вже в аеропорту ім. Ф. Шопена, у таксі лунають ноктюрни і полонези польського музичного генія, всі обговорюють творчі події що відбуваються, всюди царить атмосфера мистецької натхненності та радісного творчого хвилювання.

Слід зазначити, що Міжнародний конкурс піаністів ім. Ф. Шопена, є найстарішим та найпрестижнішим музичним конкурсом у світі, так як успіх та визнання на ньому дає пропуск до елітного клубу «шопеністів», з яким із радістю відкриють музиканту двері найкращі концертні зали світу. Тому вибороти високе лауреатське місце на цьому авторитетному форумі, або ж просто прийняти участь у ньому – заповітна мрія кожного академічного піаніста у світі.

Неймовірно складний у всіх відносинах конкурс проходить у шість турів, куди входять відбіркового за відеозаписом та Preliminary в очному форматі. Програма також дуже складна, виключно монографічна, кожний твір якої художньо самобутній, що потребує високої психологічної напруги, майстерності та видатних піаністичних і особистісних якостей музиканта. Додаткову складність фінального туру складає виконання концерту з оркестром.

Історія цього конкурсу дуже цікава та налічує творчий шлях від 1927 року, майже 100 років. Перший конкурс означився тріумфом зовсім молодих радянських піаністів, а саме – Льва Оборіна, Григорія Гінзбурга, Дмитра Шостаковича та Юрія Брюшкова, які у подальшому ввійшли у золоту когорту музикантів світу. На другому конкурсі лауреатами стали Олександр Юннінський, Леонід Сагалов, Еммануїл Гроссман та мій незабутній вчитель, людина великого таланту й надзвичайно тонкої душі Теодор Гутман, у класі якого мені пощастило вчитися. Учень Германа Густавовича Нейгауза, одного з кращих інтерпретаторів творів Ф. Шопена, Теодор Давидович Гутман глибоко розумів та дуже любив музику польського генія, і цю любов, проносячи через усе життя, передав своїм вихованцям.

У подальших конкурсах перемагали видатні музиканти, кожний з яких заслуговує на окрему згадку та певного дослідження їх виконавської інтерпретації шопенівської музики, зокрема – це Яків Зак, Белла Давидович, Адам Харасевич, Олексій Султанов, Мауріціо Полліні, Марта Аргерих, Гаррік Олссон, Крістіан Циммерман, Данг Тхай Шон, Станіслав Бунін, Юнді Лі, Рафал Блехач, Юліанна Авдєєва, Сон Чжин Чо.

Про шопенівський конкурс, його учасників, членів журі та події, можна розповісти багато цікавого, але хочу поділитися власними, ще «гарячими» враженнями про ХVІІІ Міжнародний конкурс піаністів ім. Ф. Шопена, на якому мені довелося бути, завдячуючи запрошенню від Міжнародної федерації шопенівських товариств при ЮНЕСКО. До речі, у дні конкурсного марафону, проходила Генеральна Асамблея IFCH, у роботі якої також довелося прийняти участь, у рамках якої обговорювались актуальні питання сучасного етапу розвитку академічного музичного мистецтва, а також тенденції й напрями його розвитку.

Не глядячи на вкрай складні обставини нашого часу (пандемія та масово-сертифікатний режим), конкурс ім. Ф. Шопена зібрав у Варшаві доволі велику когорту найкращих піаністів із сімнадцяти країн світу. Після відбіркового конкурсу із 500-а претендентів були означені для участі в Preliminary 160 піаністів, з яких на перший тур пропустили усього 87 конкурсанти. Цікаво зазначити, що 54 з них були азіатами, народженими у Китаї, Японії, Південній Кореї та В'єтнамі.

Авторитетне журі складалось із 18 видатних музикантів сучасності, переважно лауреатів минулих шопенівських конкурсів. Зазначимо, що склад журі, майже на всіх конкурсах, залишався постійним, за виключенням деяких змін. У цьому році Марту Аргерих змі-

нив Артур Морейра Ліма, а ушлявлений піаніст Анджей Ясинський передав свій багаторічний пост голови журі Катажині Поповій-Зидронь.

Відомо, що твори Ф. Шопена грати надзвичайно складно. Вони постають скарбницею світового фортепіанного мистецтва та означені у репертуарі всіх видатних піаністів світу, як минулого, так і теперішнього часу. Створення відповідної інтерпретації цих композицій потребує від піаніста не лише технічної досконалості, але ж і володіння відповідною звуковою культурою, що допомагає передати всю глибину й відвертість почуттів, вишуканість та піднесеність, благородство характеру самого автора і його музичних шедеврів. Будь-яке відхилення від стилю сприймається дуже негативно. Відтак, складно не лише учасникам виконувати цю музику, але й не менш складно журі оцінювати її виконання.

Власну увагу і свої критерії оцінки виконання учасників мали й слухачі, при цьому, їх погляди не завжди співпадали з думкою журі.

На превеликий жаль, володар винятково красивого і співочого фортепіанного звуку Миколай Хозяїнов, не дійшов до фіналу. Також запам'яталась слухачам цікава інтерпретація сонати b-moll op. 35 у виконанні Олександра Гаджисєва, котрий представляв одразу дві країни – Італію та Словенію. О. Гаджисєв є сином відомого піаніста Сіявуша Іршадовича Гаджисєва, у минулому провідного викладача ЦМШ при Московській консерваторії ім. П.І. Чайковського, якого ми, у свій час, неодноразово запрошували з майстер-класами до Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

З радістю відзначу, що польський піаніст Каміль Пахолець, який дав концерт на честь 30-річчя Товариства ім. Ф. Шопена в Україні у 2020 році в академії музики ім. М. Глінки, й покотив українську публіку своїм натхненням і тонкою поетичністю, полонив також і серця слухачів у Варшаві, та пройшов у фінал конкурсу.

Згідно регламенту, до фіналу повинні були пройти лише 10 піаністів, але ж за рішенням журі було схвалено 12 музикантів з десяти країн, з яких звання лауреатів отримало 8 піаністів.

Хто ж означився переможцем?

Перше місце, золоту медаль та €40 тисяч отримав 24-річний канадець Брюс Лю. Друге місце, срібну медаль та €30 тисяч розподілили між собою японський піаніст Кьохей Сорита й італійський піаніст, носій виконавських традицій Московської фортепіанної школи Олександр Гаджисєв. Бронза та €20 тисяч отримав Мартін Гарсія з Іспанії. Четверту премію у розмірі €15 тисяч розподілили Аїмі Кобаяши (Японія) та Якуб Кушлик (Польща). П'яту премію – €10 отримала Леонора Армелліні (Італія). Шосту – €7 – Джей Джун Лі Буй (Канада). Каміль Пахолець та інші фіналісти конкурсу були нагороджені дипломами та преміями у розмірі €4 тисячі. Відзначимо, що спеціальні призи отримали: Приз польського радіо за краще виконання мазурок Ф. Шопена – Якуб Кушлик, Приз Варшавської філармонії за краще виконання концерту у фіналі конкурсу Мартін Гарсія. Приз Крістіана Циммермана за краще виконання сонати – Олександр Гаджисєв.

У завершенні цього короткого огляду хочу поділитися ще одним надзвичайним враженням, а саме – почуттями від виконання Реквієму В.А. Моцарта у костелі Святого Хреста, де покоїться вмуроване серце Ф. Шопена. Це був справжній вибух емоцій і радості, максимальність творчого натхнення, що завершували чудові дні, присвячені пам'яті видатного польського композитора, який достойно вважається композитором світу.

Н.І. Воробйова,
заслужений діяч культури Польщі, президент Товариства ім. Ф. Шопена в Україні,
викладач ЦК «Загальне фортепіано»

РІЗДВЯНІ ВЕЧОРИ З КИЇВ-ТРІО

У передноворічний час, коли в пришвидшеному темпі активізується відчуття завершення певного часового відліку – року, що добігає свого закінчення, саме свято Різдва нагадує людині про його духовну сутність, над якою не владний час, у його хронотопному значенні синтезу просторово-часових координат. Водночас, своєрідним містком між земною реальністю часу та Вічністю сійва Різдвяної зірки, як безсмертного символу духовного єства людства, постає академічне музичне мистецтво, у його найкращих творах-шедеврах, своєрідних знаках-путівниках до глибинно-чуттєвого, емоційно-духовного пробудження людини.

Вочевидь, синонімічність означень емоційно-чуттєвого та романтичного передчуттів певного витвору мистецтва, зокрема музичного, усталює якраз музичний романтизм, у переконливій можливості його якнайбільшого впливу на психофізіологічний стан тієї чи іншої особистості. Відтак, саме романтичні музичні твори, виконуванні у сьогоденні вже як неперевершені шедеври академічної музичної

культури, самобутні «золоті сторінки» європейського культурно-історичного періоду романтизму, постали у програмі концерту «Різдвяні вечори з Київ-Тріо», що відбувся у концерт-холі Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки 15 грудня 2021 року.

Відомі академічні музиканти, зокрема заслужений артист України Назарій Пилатюк (скрипка), професор коледжу Чарлстона Наталія Хома (віолончель), директор відділу камерної музики коледжу Чарлстона Володимир Винницький (фортепіано) запропонували поціновувачам академічного музичного мистецтва перлини романтичної музичної спадщини Фредеріка Шопена та Сергія Васильовича Рахманінова. Прозвучали надзвичайно контрастні за художньо-образною змістовністю твори, а саме – шедевр польського фортепіанного генія – Соната № 3 сі мінор та Елегійне тріо № 2 С.В. Рахманінова, вико-

нання якого постало кульмінацією різдвяного концерту. Якраз це тріо, будучи за жанровою основою шедевром камерно-інструментальної музики, виразно сягало симфонічної масштабності у концентрації емоційно-психологічного стану розгортання драматургічної лінії твору, в такий спосіб досягнувши максимальності розкриття потенціалу якнайширшої амплітуди гами чуттєвих переживань людини.

Безумовно, такого роду художньо-змістовна архітектура концерту створила якнайкращі можливості стосовно вивільнення духовно-емоційного потенціалу слухачів, котрі завітали до концерт-холу Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, а також, безсумнівно, ствердила зв'язку чуттєво-естетичної основи та духовно-психологічних засад особистісного світовідчуття на увесь прийдешній 2022 рік.

В.В. Громченко,
проректор з наукової роботи, доктор мистецтвознавства,
професор кафедри «Оркестрові інструменти»

МИСТЕЦЬКІ ПРОЄКТИ

« ЖИТТЯ ДОВЖИНОЮ В СМІЧОК »

або роздуми про формат концертів, мистецький світогляд студентів та ентузіазм викладачів

Чотири роки у стінах Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки проходять цикли концертів проекту кафедри «Оркестрові інструменти», а саме – «Життя довжиною в смічок». Цей проект має просвітницьку спрямованість, тому його концерти присвячуються видатним ювілярам, ушанованим виконавцям на струнних інструментах. Водночас, мета проекту – створити певний концертний простір для студентів, насамперед, виконавців на струнно-смічкових інструментах, як музичного коледжу, так і факультету.

Концерти супроводжуються відеозаписами ювілярів, серед яких були такі видатні особистості як Я. Хейфець, Д. Ойстрах, Л. Коган, П. Казальс, Г. Пятигорський, Д. Шафран, О. Каган, М. Ростропович, У. Примроуз, композитори-виконавці А. Вівальді, М. Паганіні, П. Сарасате, А. В'єтан. Адже ці люди дійсно присвятили своє життя улюбленому інструменту. Завдяки проекту студенти отримують не тільки безцінний слуховий досвід, але й певну систему уявлень про особистість у мистецтві, усвідомлюють особливості тієї чи іншої виконавської культури, дискутують про найважливіші тенденції в інтерпретації художніх стилів.

Але все ж таки головним у цьому проекті – дивовижна атмосфера постійної творчої праці й прагнення до опанування великої кількості творів, для участі у цих не зовсім звичних концертах. Завідувач відділом струнних інструментів Ольга Олексіївна Луценко концертує музикант та дуже освічена людина, яка є справжнім «двигуном» у цьому нелегкому процесі підготовки до концертів, адже на рік студенти беруть участь у чотирьох, а то й шести концертах. Викладачі О.М. Кутакова, К.Г. Крамчанинова, В.В. Яценко, М.В. Ємець, О.О. Шамраєв, І.О. Осенева, К.А. Цадин – вдумливі та чудові музиканти, професійна культура яких дає прекрасні плоди.

За виступами їх студентів криється неабияка кропітка робота, наповнена сумнівами, роздумами та безкінечною вірою в успіх майбутніх професіоналів. Кожного разу після концерту слухачі, серед яких є люди різних професій та вікових категорій, обов'язково отримують дуже сильні враження, а мені, як ведучій концертів, хочеться не просто подякувати викладачам за цей труд, але й всіляко підтримати їх у будь-яких творчих ідеях та, найголовніше, розширити межі цього проекту. До речі, такому процесу сприяє співпраця із кафедрою камерного ансамблю, викладачі якої завжди готові здивувати творами та цікавими ансамблями, що не часто звучать в концертних залах Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Окремо необхідно сказати про концертмейстерів, які відважно опановують твори різних стилів, напрямків та є першими

ми помічниками, партнерами студентів на концертній сцені.

Наталія Білоконева, Лариса Грабко, Світлана Старовойтова, Олена Шпрингер, Марія Гаркуша, гра яких вирізняється ансамблевою чуйністю, звуковою палітрою і такою бажаною охайністю – вони створюють відчуття того, що ансамбль – це не тільки важкий труд, але й справжній діалог рівноправних музикантів-виконавців.

Валерій Козюра і Анастасія Кавун, Ілля Белов та Арина Царинник, Оксана Вишиванюк та Магдалена Кривіч, Ірина Федун та Уляна Шаріна, усі студенти-струнники, які брали, беруть та готуються до участі в проєктах, звертаються до вас! Ваші виступи є завжди не тільки самовираженням, але й музично-художніми зверненнями, підкріпленними розумінням музики, що лунає в концертній залі. Ваші концерти наповнені професійною відповідальністю за те, що ви доносите до слухача, навіть якщо ви часто буваєте невдоволені до кінця своєю інтерпретацією.

Сподіваюсь, що дружний та натхнений колектив студентів, концертмейстерів та викладачів кафедри «Оркестрові інструменти» чекає багато музики у проєкті «Життя довжиною в смічок», а ще більше – вражених та розумних слухачів. Захоплення музикою – це, мабуть, найгарніший проєкт у житті, особливо коли твоя рука тримає смічок.

Л.В. Гонтова,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри «Історія та теорія музики»

« ПАМ'ЯТЬ ПРО СОНЦЕ »

Саме таку назву концерту присвяченого 130-річчю від дня народження Сергія Сергійовича Прокоф'єва обрали викладачі О.В. Гопка (кафедра «Вокально-хорове мистецтво») та М.В. Гаркуша (циклова комісія «Загальне фортепіано»). Підготовка студентів їхніх класів, що відбувалась у тісній співпраці із кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри «Історія та теорія музики» Л.В. Гонтовою, означилась яскравим тематичним концертом, який відбувся 3 грудня 2021 року в камерній залі (Music hall) Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Звернення до вокального циклу С.С. Прокоф'єва на вірші А.А. Ахматової, з окресленням третьої вокальної мініатюри як змістовної ознаки-назви усього концерту, та в безпосередньому підкресленні мистецької гармонії у дуальному поєднанні музики й поезії, своєрідно означило характерну рису музичного вечора – паритетну дуальність вокальної та інструментальної природи музикування. Так, концерт камерно-вокальної музики, обрамляли студентські виступи виконавців на струнно-смічкових інструментах. В характері строкатої в'дливості з артикуляційною вичурністю прозвучало Скерцо С. Прокоф'єва, в художньому усвідомленні С. Головіної (скрипка) та С. Усенко (ф-но), а завершував концерт Вальс Д. Шостаковича із джазової сюїти у виконанні віолончелістів А. Гомон, Н. Шевченко та піаністки Н. Білоконєвої. Підкреслимо, що це є вдалим, чудовим педагогічним і концертним запровадженням, адже у взаємозбагаченні вокального й інструментального виконавства співак завжди шукає інтонаційної рельєфності артикулювання, а інструменталіст – такої жаданої кантиленності в оволодінні певним інструментом.

Присмню, що концерт не обмежувався лише творами С. Прокоф'єва. На святі камерної музики лунали вокальні композиції М.Я. Мясковського («К чому на пам'ятном листке», у виконанні Ю. Голосніченко та М.В. Гаркуші), Д.Д. Шостаковича («День обид», в інтерпретації Д. Риндіна та М.В. Гаркуші), що характерно відтворювали атмосферу звукових інтонацій того часу, створювали самобутню інтонаційно-звукову характеристику періоду, коли жив і творив автор опери «Війна та мир».

Своєрідною ознакою концерту постала максимально консолідуєча динамічність представлення художнього змісту музичних мініатюр. О.В. Гопка, презентуючи кожний твір, лаконічно-змістовно розкривала ідейно-тематичне єство кожної композиції, змальовуючи майже завершену художню картину, відповідне звукове втілення якої ставило кульмінаційно-презентаційну крапку в загальному мистецькому портреті слова й музики. Відтак, констатуємо наявний, свого роду унікально-довершений приклад анотації до музичного твору, мистецтво створення якої так складно опановують студенти академії у власних екзаменаційних виступах.

Звертає увагу також і доволі широке жанрове розгалуження творів цього музичного вечора, що з максимально-полярною художньою контрастністю були представлені у концерті. Народна пісня у призмі творчості С.С. Прокоф'єва виразно поставала як характерні, «живі» образи слов'янської природи («За лесочком» у виконанні Т. Северової, «Зелёная рошица» в інтерпретації Д. Риндіна – концертмейстер М.В. Гаркуша). Виразно прозвучав романс «Отчалала лотка», в художньому баченні Д. Трача та М.В. Гар-

куші. Натхненно співала К. Вerezуб – «В твою светлицу» С.С. Прокоф'єва. Виразно поєднувався в драматургії творів спів із розмовним діалогом, зокрема у вокальних мініатюрах «Болтунья» та «Серое платице», у виконанні В. Шалапути.

На окрему увагу заслуговує представлення в концерті камерних творів у ансамблі вокалістів. Ця надзвичайно складна виконавська форма вимагає чи не найбільш творчо-своєрідної майстерності, що досягається лише реальною «живою» колективною співпрацею виконавців. Саме таку злагожену творчу взаємодію продемонстрували Г. Дзвінчук та Н. Апостолова, у виконанні вокальної мініатюри «Сколько можно терзать мою душу» С. Слоніського.

Та, напевно, найголовніше, що маємо означити у рецензованому концерті – це життєдайність символіки сонця, котре постало в основі тематичного означення музичного вечора та, безумовно, окреслить себе ще не один раз у музичній пам'яті численних слухачів цього чудового свята музики.

В.В. Громченко,
проректор з наукової роботи,
доктор мистецтвознавства, професор
кафедри «Оркестрові інструменти»

Бал, як калейдоскоп життєвих подій...

Вистава-концерт «Le Bal» – експресивний проєкт Оперної студії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Режисер – Назар Яцків, концертмейстер Сергій Біленко, хормейстер Яніна Черниш, художник з освітлення, відео проєкція – Євген Дейнеко.

«Le Bal» – це бал-постановка, що вабить тонким розумінням жанрово-стильових особливостей музичної драматургії таких опер як «Кармен» Ж. Бізе, «Євгеній Онегін» П.І. Чайковського, «Паяци» Р. Леонкавалло, «Лакме» Л. Деліба та, водночас, вражає публіку модерною трактовкою класичних образів, а також колористичним відео супроводом.

«Le Bal» став одночасно й іспитом вокально-акторської майстерності для магістрів 2-го курсу – Олени Трач (Недда, Лакме), Ольги Просолєнко (Кармен), Дмитра Сташкевича (Данкайро, Онегін), Наталії Пантюхіної (Мерседес, Татьяна Ларіна, Маліка), цікавим створенням трагічного образу Хозе для тенора Олега Журавля, насиченою сценічною практикою для артистичних та сценічно колоритних здобувачів освіти – Тараса Ільїнського (Ремендадо, Ленський), Анастасії Сідак (Фраскіта) й багатьох виконавців партій-ролей у епізодах та мімансі.

Спойлер, як видовищний переказ сюжетів був несподіваним і сучасним: Тоніо у трактовці ефектного й вокально самобутнього Андрія Ломаковича, переодягненого в екзотичний костюм, захисні маски; мали місце димові завіси, паралелі між сучасним видовищним рядом та класичним співом...

Таким чином, творчий проєкт «Le Bal» перетворився на унікальний, майже художньо-реалістичний танцювально-пластичний калейдоскоп життєвих подій, у яких на перший план вийшли сильні та красиві голоси молодих співаків.

А.А. Тулянцева,
кандидат мистецтвознавства,
професор та завідувач кафедри
«Вокально-хорове мистецтво»

ОСОБИСТІСТЬ

ЮВІЛЕЙ НАТАЛІЇ ОЛЕКСАНДРІВНИ МЕЛЬНИКОВОЇ

У листопаді 2021 року Дніпропетровська Академія музики відзначає радісну та знакову подію, а саме – ювілей Заслуженого діяча мистецтв України, професора Мельникової Наталії Олександрівни.

Надбання Наталії Олександрівни дуже різноманітні, вони включають яскраві сольні та ансамблеві виступи, насичену педагогічну та культурно-просвітницьку діяльність, наукові праці. Відома піаністка та педагог розпочала свою педагогічно-творчу діяльність у нашому навчальному закладі у 2004 році, тим самим суттєво поповнивши музичне життя Дніпропетровщини яскравим новим досвідом. Але ж творча доля Наталії Олександрівни розквітала та складалась задовго до цієї дати.

Н. О. Мельникова закінчила Казанську середню спеціальну музичну школу при Казанській державній консерваторії у класі професора Б. О. Печерського. У 1970 році закінчила Казанську державну консерваторію у класі народного артиста РСФСР, професора А. С. Лемана та асистенту-стажування у класі професорки Н. О. Фоміної. Піаністка-ювіляр неодноразово проходила стажування у Московській державній консерваторії ім. П. І. Чайковського (клас професора С. С. Алумяна).

Від 1972 року розпочалась викладацька діяльність Н. О. Мельникової у Харківському інституті мистецтв ім. І. П. Котляревського; з 1986 року Наталія Олександрівна очолює кафедру спеціального фортепіано інституту, а від 2004 року й до сьогодні вона є професором кафедри спеціального фортепіано Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Протягом насиченої роботи Н. О. Мельникова виховала більше 100 високопрофесійних спеціалістів-піаністів, які продовжують виконавсько-педагогічну діяльність на різних рівнях.

Особливу увагу приділимо виконавській діяльності ювілярки. Найперший сольний концерт піаністки відбувся ще у роки навчання у музичній школі, в стінах Казанської консерваторії. З моменту того першого свідомого виходу на сцену репертуар Наталії Олександрівни поповнився більш ніж 100 сольними, камерними програмами, виступами з численними камерними та симфонічними оркестрами.

Від 1970 року вона концертує у Києві, Харкові, Запоріжжі, Полтаві, Дніпропетровську, Москві, Казані, Белгороді.

Ще однією сторінкою творчого доробку піаністки є діяльність в якості члена журі багатьох міжнародних фортепіанних конкурсів. Це конкурси ім. В. Крайнева (м. Харків), на батьківщині С. С. Прокоф'єва (м. Донецьк), ім. Б. Сметани (м. Прага), ім. Р. Феркушні (м. Прага), ім. М. Лисенка (м. Київ), Республіканського конкурсу ім. Г. Нейгауза (м. Кропивницький).

Високим рівнем як педагогічної, так і виконавської майстерності, вирізняються багаточисленні майстер-класи, відкриті уроки,

лекції Н. О. Мельникової. Вони користуються великою популярністю серед викладачів України.

Від імені учнів Наталії Олександрівни, хочеться привітати нашу вельмишановну наставницю із 75-річчям. З нагоди цієї дати, ми – вихованці Н. О. Мельникової, хочемо висловити свою вдячність за роки плідного навчання, за ті професійні навички, якими ми оволоділи, за творче спілкування, за підтримку та увагу до кожного з нас. Ваш педагогічний погляд завжди актуальний та сучасний. Тому бажаємо ще багатьом і багатьом поколінням піаністів доторкнутися до нього, як найціннішого скарбу в оволодінні фортепіанним мистецтвом.

Студенти та випускники класу Н. О. Мельникової

КОНЦЕРТ

ВЕЧІР ФЛЕЙТОВОЇ МУЗИКИ

Флейта – це чарівний інструмент, який оспівано не в одній казці, і ще в більшій кількості віршів. Яскравим підтвердженням цього постав концерт флейтової музики, який пройшов 5 листопада в залі «Music Hall» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, під час якого усі бажаючі змогли насолодитись несказаними барвами флейти, завдяки солістам Риммі Литвиненко, Євгенію Якименку, Юлії Харун, Світлани Коваль та Поліни Тарасової. Також на афіші було анонсовано світову прем'єру та два сюрпризи, що неодмінно зацікавили слухачів.

Подібні речі сприймаються в наш час досить скептично, адже здається, що люди поступово втрачають здатність дивуватись. Але не на цьому концерті.

Розпочався вечір з прелюдії К. Дебюссі «Дівчина з волоссям кольору льону» в аранжуванні для флейти і фортепіано. Цей твір у виконанні Юлії Харун, з перших нот зачепив увагу слухачів, щоб не відпустити їх не лише до кінця твору, але й до останньої хвилини флейтового дійства. Поліна Тарасова

презентувала Концертино для флейти ор. 107 D-dur – твір французької композиторки Сесіль Шамінад, який був створений навіть раніше ніж прелюдія К. Дебюссі – у 1902 році. Солістці разом із концертмейстером Анною Моїсенковою вдалось тонко передати традиції легкої салонної музики кінця XIX століття, адже саме в цьому стилі було створено концертино. Після цього виступу продовжився екскурс у минуле, адже наступним твором стала Фантазія № 2 a-moll Г. Ф. Телемана для флейти соло. Її виконала студентка другого курсу академії музики Євгенія Якименко. Вона з легкістю маститого музиканта змогла продемонструвати регістрові барви інструмента та поліфонічну тканину фантазії. Адже Г. Ф. Телеман майстерно поєднав приховані мелодичні лінії з підголосками, що у виконанні Євгенії справило враження, наче флейта акомпанує сама собі. Контрастною тембровою кульмінацією концерту стала Соната № 6 g-moll Ніколя Шедівіля з циклу «Il Pastor Fido», адже концертмейстер абсолютно спокійно пересіла за

клавесин, і прекрасно, у стилі історично інформованого виконавства, зіграла супровід бездоганному виконанню Риммі Литвиненко. Через блискучий Альпійський Сувенір № 1 Es-dur Теобальда Бьоме – винахідника конструкції сучасної флейти – разом з Євгенією Якименко слухачі почали повернення від барокової музики до музичної сучасності.

Ще одним тембральним контрастом вечора стала друга частина із Сюїти для флейти та гітари Астора П'яццолі «Історія танго». Цього разу зі сцени звучав збалансований дует Антона Ялози та Риммі Литвиненко. Хоча завдання досягнути «збалансованості» між цими двома інструментами вкрай складне, через певні акустичні особливості гітари. Але солісти з цим добре впорались. І відразу після цього ведучий оголосив про те, що зараз відбудеться світова прем'єра. У виконанні Риммі Литвиненко та випускниці Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, а сьогодні вже викладача класу флейти, – Світлани Коваль – зі сцени вперше прозвучала п'єса для двох флейт та фортепіано «Хенія» Євгена Магаліфа, адже композитор сам надав ноти Риммі Литвиненко для цього концерту. Ця композиція виявилась дійсно гідною концертної прем'єри. Вона стала продовженням ліричної лінії вечора, закладеної «Дівчиною з волоссям кольору льону» К. Дебюссі, та завершенням основної концертної програми свята флейтової музики.

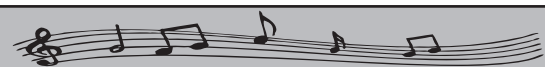
Після цього прозвучало два сюрпризи. Перший – «Алелуя» Г. Ф. Генделя, у виконанні чотирьох флейтисток. Гімн музиці, гімн мистецтву, який прозвучав у вигляді перекладення хорів партій найвідомішого номеру з ораторії «Месія», окремих коментарів не потребував, ні під час вечора, а ні зараз. Прекрасне виконання у поєднанні трьох флейт (Р. Литвиненко, Л. Процька, Є. Якименко) та флейти-альт (М. Леонтенко).

Завершив флейтовий вечір другий сюрприз, який дійсно став оригінальною родзинкою концерту. Композитора Ніно Роту знають перш за все за його мелодичну та ліричну музику до кінофільмів, але його тріо, яке виконали Анна Давидкіна (фортепіано), Анна Алексєєнко (скрипка), Якименко Євгенія (флейта) стало справжньою несподіванкою. Токкатність, експресивність і напрута музики XX століття переповнювали твір, збагачуючи загальну палітру настроїв музики цього прекрасного концерту. І публіка була по справжньому здивована таким сюрпризом. Ця композиція наче стала нагадуванням, що після «Алелуя» Г. Ф. Генделя, завжди є ще щось.

Важко уявити інший концерт, на якому б флейта була продемонстрована різноманітніше ніж цього вечора. Сподіваємось, що у майбутньому, ще не одноразово матимемо змогу слухати подібні флейтові шедеври у такому ж гарному виконанні.

Д. Г. Мельник,
викладач кафедри «Історія та теорія музики»

ВОКАЛЬНО-ХОРОВІ ПЕДАГОГІЧНІ ЧИТАННЯ

Жовтень був багатим на події у Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки. Так, 29 жовтня 2021 року в залі «Music hall» відбувся унікальний за тематикою захід «Обласні педагогічні читання для хормейстерів» за темою «Вокально-хорова музика епохи Бароко. Шлях до поняття». У читанні приймали участь викладачі Циклових комісій «Хорове диригування», «Академічний спів», «Загальне фортепіано» та кафедри «Вокально-хорове мистецтво».

Захід розпочався інформаційною доповіддю-презентацією голови ЦК «Хорове диригування» Л.М. Дударенко про реалізацію навчальної програми здобувачів освіти. Завдяки презентації було представлено професійну діяльність багатьох студентів, що виступають і у якості диригентів, і виконавців на фортепіано, і солістів-вокалістів.

Дуже тішить, що велика кількість здобувачів освіти ЦК «Хорове диригування» та кафедри «Вокально-хорове мистецтво», ще навчаючись в Академії, реалізують себе у педагогічній діяльності, як керівники шкільних, професійних та аматорських колективів, викладачів сольного співу тощо. Окрім формування у майбутніх педагогів професійних якостей та реалізації особистісних концепцій і творчого мислення на підставі сучасних музично-педагогічних методів, вагомою ланкою є формування позитивного ставлення до своєї професії.

Старший викладач кафедри «Вокально-хорове мистецтво» А.В. Хананасва у своїй доповіді про музичні форми епохи Бароко підкреслила, що Бароко – була епохою, коли ідеї про те, якою має бути музика, знайшли свою форму, і ці музичні форми не втратили актуальності й у сьогоднішній день.

Окрім презентаційних доповідей було представлено цікаві майстер-класи старшого викладача ЦК «Академічний спів» О.Е. Школи за участю Д. Угланової і Т. Швидкої, а також викладача-методиста ЦК «Загальне фортепіано» В.С. Капітонової за участю А. Дмитрієвої, К. Кузнецової, А. Піхоти. Виконавцям робилися влучні зауваження щодо технічного виконання, інтерпретації творів та відповідності стилістики епохи.

Хорова музика доби бароко була представлена виступом вокального ансамблю під керівництвом здобувачів освітнього ступеню «Бакалавр» В. Чорнобривець та В. Шаль. Більшість музичних характеристик хорових творів означеної доби потребують творчого підходу щодо осмислення специфіки тембрального забарвлення, динамічного плану, мелізматики, особливостей вимови вербального тексту, що і було продемонстровано у виконанні твору Дж. Перголезі «Stabat Mater».

Тема педагогічного читання цього року як ніколи співпадала із творчим життям академії, адже ні для кого не секрет, що у 2021 році в стінах закладу планується проведення VIII Бахівської академії. Саме тому яскравим завершенням педагогічних читань стала науково-методична доповідь кандидата мистецтвознавства, доцента кафедри «Вокально-хорове мистецтво», художнього керівника хору Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки Ю.Ю. Чехлатої. У доповіді було розглянуто музичну творчість епохи Бароко, символізм музики того часу, семантику творів Й.С. Баха. Не менш важливі питання були про порівняння Бароко та сучасності. Дуже цікавими були повідомлення та обмін особистим досвідом Юлії Юрївни щодо роботи із творами Бароко з дітьми у музичній школі. Значний акцент було зроблено на тому, яка саме має бути підготовка і пояснення художнього значення творів епохи Бароко, які вводяться у роботу з дитячими колективами. Доповідь

доповнювали ілюстрації хору академії музики ім. М. Глінки із поясненнями керівника. Виконувалися частини з пасіону «Страсті за Матфієм», 226 Мотет та ін.

Захід «Педагогічні читання» став подією обласного масштабу, адже серед слухачів були не тільки студенти та викладачі нашого міста, а й Дніпропетровського регіону. Події такого значення неймовірно важливі для студентів та викладачів, адже завдяки такому обміну народжуються нові методики і системи викладання, з'являється розуміння поняття «канону» та «класики», необхідність їх присутності задля досягнення якісного результату освіти, виховання і соціалізації молоді.

Юліанія Кравцевич,
здобувач IV курсу освітньо-професійного ступеню
«Фаховий молодший бакалавр»

АСПІРАНТСЬКА ЗВИТЯГА СЬОГОДЕННЯ

Традиційно цього річчя міжвузівська науково-практична студентська конференція вже вкотре зберегла домінують дослідницьких інтересів феномен музичного твору, в багатовекторності його теоретичного і виконавсько-практичного вивчення молодими музикознавцями.

Та що ж постало оновленням вже, підкреслимо, п'ятнадцятого наукового зібрання музикантів-дослідників? Одрозумімо, що це оновлення статусу конференції. XV Міжвузівська науково-практична конференція «Музичний твір у діалозі митця і соціуму» (18–19 жовтня 2021 р.), означилась у статусі студентсько-аспірантського наукового зібрання.

Максимальність залучення до наукового диспуту асистентів-стажистів та аспірантів поряд зі студентами, магістрантами суттєво розширило як віковий показник доповідачів, ствердило різноманітність учасників заходу відносно вокальних та інструментальних спеціалізацій, так і, що найголовніше, означило нові тематично-дослідницькі горизонти наукової уваги молодих музикантів-вчених.

Так, особливий інтерес викликала доповідь асистента-стажиста, композитора Д.А. Демченка на тему «Музично-комп'ютерні технології в реалізації композиторських технік» (керівник Н.В. Башмакова). Доволі нетрадиційний тематично-дослідницький вектор означила аспірантка Г.О. Смірнова, яка виявила своєрідність творчо-художньої регенерації рок-синглу Среер, у доповіді «Среер, або туди і звідти» (керівник І.М. Приходько). Українська естрадна пісня в історичних шляхах її розвитку науково цікавила аспірантку О.Є. Іщенко (керівник Г.М. Пшенікіна), а особливості режисерської роботи у постановці концертної естрадної програми висвітлював аспірант В.Є. Кочетков (керівник С.А. Щітова). Категорію симультантності у музичному театрі та самотність художньо-образної сфери у композиціях для

духового оркестру Алекса Полмана розкривали відповідно аспірантки К.П. Капітонова (керівник С.А. Щітова) та Д.С. Булгак (керівник С.П. Давидов). Про найбільш специфічні ознаки саксофонного та альтового репертуару йшлося у виступах аспірантів В.О. Лебеда та М.В. Самокіш (керівник В.В. Громченко). Сучасні жанрові трансформації в українській духовній музиці презентувались аспірантом Т.В. Хмилюком (керівник С.А. Щітова), а таїни розкриття художніх образів виразними можливостями джазової мови розкривались аспірантом О.О. Боголюбовим (керівник О.М. Берегова). Виявленню характерів і персонажів у Сонаті № 2 Й. Брамса була

присвячена доповідь асистента-стажиста О.Ю. Білосова (керівник Н.В. Башмакова), а про стильову багатоваріантність виконання творів Й.С. Баха сповіщав аспірант Г.В. Адлуцький (керівник М.П. Калашник).

Приємно відзначити, що матеріали виступів, традиційно відомі як стендові доповіді, до конференції надали вихованці Харківського національного університету мистецтв ім. І.П. Котляревського.

Відомо, успіх будь-якої наукової конференції залежить від її учасників, від презентації ними певної наукової проблематики, що здійснює дискусію, суперечки, активізує новий погляд здавалося б на звичайні речі, і цього року викладачам та організаторам даного масштабного наукового заходу це вдалося, адже поряд з бакалаврами та магістрами вперше звершувалась наукова звітяга асистентів-стажистів і аспірантів Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, зацентруємо, у їх максимальній науково-творчій активності.

В.В. Громченко,
проректор з наукової роботи, доктор мистецтвознавства,
професор кафедри «Оркестрові інструменти»

БАНДУРИСТКИ АКАДЕМІЇ НА «БАНДУРНОМУ ПРИЧАЛІ» В ОДЕСІ

Другий відкритий конкурс-фестиваль «Бандурний причал» став значною подією у культурному житті не тільки міста Одеса, де він проводився, а й усієї України. Головною метою та великою місією цього конкурсу є популяризація і розвиток бандурного мистецтва, а також збереження національних музичних традицій. У важкий період пандемії та карантинів, під постійним страхом відміни або перенесення заходу, проведення конкурсу у живому форматі є насправді великим святом, а точніше – подвигом у прямому сенсі цього слова. Протягом 4 днів (27–30 червня 2021 року) близько 100 бандуристів із різних куточків України слухали один одного, дивились, спілкувались, обмінювались власним досвідом під час концерту-відкриття, конкурсних прослуховувань та численних майстер-класів і відкритих тематичних лекцій.

Конкурс проводився за підтримки Одеської обласної філармонії, Одеської національної музичної академії ім. А. В. Нежданової та Одеського навчально-методичного центру закладів культури. Ідейним натхненником, автором і головним координатором конкурсу була голова журі – Ніна Василівна Морозевич, заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор Одеської національної музичної академії ім. А. В. Нежданової, артистка тріо бандуристок «Мальви» Одеської обласної філармонії, без зусиль якої, проведення такого масштабного заходу було б неможливим.

Особливо цінна властивість конкурсу «Бандурний причал» – шість вікових категорій (вік учасників від 8 до 23 років), що дало змогу прийняти участь у конкурсі великій кількості бандуристів усіх рівнів професійної музичної освіти. Дніпропетровську академію музики ім. М. Глінки на цьому конкурсі представляли 8 бандуристок, які отримали призові місця у різних номінаціях. Це яскраве підтвердження високого рівня професіоналізму як Дніпропетровської бандурної

школи взагалі, так і всіх викладачів з класу бандури зокрема. Результати конкурсу:

Гран Прі – Буйновська Діана – 3 курс музичного факультету, клас професора С. В. Овчарової (номінація бандурист-інструменталіст, 6 категорія); 1 премія – Корнієнко Марія – 1 курс музичного факультету, клас професора С. В. Овчарової (номінація бандурист-інструменталіст, 6 категорія); Башмакова Анастасія – 2 курс музичного коледжу, клас доцента М. С. Березуцької (номінація бандурист-інструменталіст, 4 категорія); 2 премія – Григоренко Ольга – 3 курс музичного коледжу, клас професора С. В. Овчарової (номінація бандурист-вокаліст, 5 категорія); Лісняк Поліна – 2 курс музичного коледжу, клас доцента М. С. Березуцької (номінація бандурист-вокаліст, 4 категорія); Галізова Анастасія – 3 курс музичного коледжу, клас викладача Г. В. Михалевич (номінація бандурист-інструменталіст, 5 категорія); Лучко Дар’я – 2 курс музичного факультету, клас викладача Н. В. Хмель (номінація бандурист-інструменталіст, 6 категорія), дипломант – Малахова Валерія – 1 курс музичного факультету, клас доцента М. С. Березуцької (номінація бандурист-вокаліст та бандурист-інструменталіст, 5 категорія). Вітаємо переможців та бажаємо подальших успіхів!

М. С. Березуцька,
доктор філософії, доцент, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри «Народні інструменти»

«LA PRIMA VISTA» – КОНКУРС ЧИТАННЯ З ЛИСТА

Вперше! Ексклюзивно! Унікальна подія у музичному світі нашого міста, області та всієї України!

Конкурс студентських ансамблів читання з листа з милозвучною назвою «La prima vista» (з італ. «перший погляд»)!

Отже, конкурс відбувся 30 жовтня 2021 року у Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки. Ідея проведення такого необхідного в освітньому процесі заходу належить старшому викладачу та голові циклової комісії «Камерний ансамбль та концертмейстерський клас», викладачу кафедри «Фортепіано» Галіні Володимирівні Виноградової. Викладач тієї ж циклової комісії Варвара Сергіївна Пліскановська взяла найбільш активну участь в організації конкурсу.

Необхідність подібного заходу виникла давно. Це пояснюється тим, що читання з листа становить суть професійної діяльності студентів-піаністів, оскільки більша їх частина у майбутньому пов’язана своєю виконавською діяльністю з концертмейстерською роботою та практикою у камерних ансамблях, де читання з листа є головним визначальним професійним критерієм музиканта.

У конкурсі в якості солістів взяли участь студенти кафедри «Оркестрові інструменти» (музичний факультет) та циклової комісії «Оркестрові струнні інструменти» (фаховий музичний коледж): Л. Кісюріна, С. Дамріна, А. Алексєєнко, С. Головіна, Е. Кулак.

Висока організація заходу, професіоналізм журі, старанність учасників – усі названі фактори сприяли гарним результатам. Незва-

жаючи на велику кількість учасників, призові місця отримали винятково студенти кафедри «Фортепіано» музичного факультету Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки:

I місце. I курс – студ. А. Бондаренко (кл. викл. Г. В. Виноградової); II курс – студ. О. Штирбу (кл. викл. Г. В. Виноградової), студ. Ю. Петухова (кл. викл. Г. В. Виноградової); III курс – студ. А. Давидкіна (кл. викл. Г. В. Виноградової). *II місце.* I курс – студ. Т. Шишлянкова (кл. викл. Г. В. Виноградової); II курс – студ. Т. Парова (кл. викл. О. О. Павлухіної); III курс – студ. О. Ємець (кл. викл. О. О. Павлухіної), студ. А. Буряк (кл. викл. В. С. Пліскановської); IV курс – студ. Я. Давиденко (кл. викл. М. В. Кірічок). *III місце.* I курс – студ. Л. Шевченко (кл. викл. Н. Г. Білоконєвої); II курс – студ. Е. Мамедова (кл. викл. О. О. Павлухіної), студ. В. Псарьова (кл. викл. В. С. Пліскановської).

Успіх конкурсу відбувся й завдяки поважному складу журі, де представлені провідні викладачі камерного ансамблю та концертмейстерського класу: Г. В. Виноградова (голова журі), В. С. Пліскановська, М. В. Кірічок, О. О. Павлухіна.

Дякуємо автору, організаторам та учасникам конкурсу і висловлюємо сподівання на його подальший розвиток як важливого освітньо-мистецького заходу.

Ю. В. Гончаров,
методист I категорії навчального відділу,
викладач кафедри «Соціально-гуманітарні дисципліни»

НОВИЙ ЦИКЛ ТВОРЧИХ ТА НАУКОВИХ ПРОЕКТІВ «ARTAREA»

У новому сезоні науково-просвітницьке студентське товариство «ArtArea» запланувало реалізацію нових творчих ідей та нових напрямів роботи. Результатом цих зусиль стали три проекти просвітницького та наукового напрямів.

Назва першого проекту – «Keys of soul» – говорить сама за себе. Він відбувся 29 вересня 2021 року.

Головна ідея цього заходу – розглянути глибше напрям романтизму засобом універсального інструмента – фортепіано. Осінь, ліричні звуки фортепіано, вдало підібрані романтичні композиції створили особливу атмосферу на цьому концерті.

Розкрити тему допомогли твори «Строкаті листки» Роберта Шумана, Вальс № 3 a-moll та Етюд № 24 c-moll Фредеріка Шопена, «Пісні без слів» (Книга 4 № 3 g-moll) Фелікса Мендельсона; «Пори року» та п’єса «Май», «Лебедине озеро» П. І. Чайковського в обробці Георгія Фіртича, «Поєма» Зденека Фібиха, перший номер циклу «П’єси-фантазії» для фортепіано Сергія Рахманінова – Елегія мібемоль мінор. Студентами-членами товариства були розглянуті питання людської особистості, розкриття особистої драми з відтінками автобіографічності, тема людської самотності, увага до почуттів, переважання любовних і фантастичних образів, те, що було характерним для музики романтизму.

2 листопада 2021 року у залі Folk Hall Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки було проведено проект «Музика слова», присвячений синтезу поезії та музики. Це був другий проект товариства у цьому навчальному році. Головна мета заходу – нерозривність музики та слова – була повністю донесена музикантами та читцями. Для більшого занурення до кожного з віршів було спеціально підібрано музику таких композиторів як Р. Штраус, Е. Саті та ін. Особливістю вечора стало використання різних інструментів для представлення вибраних композицій, а саме – мандоліни, бандури, фортепіано.

Але, звичайно, основною окрасою проекту стали вірші. Читці – студенти академії. Учасники читали авторські вірші, що вразили глибиною не менше, ніж твори відомих по-

етів. Особливо захопила майстерність читання творів: від краси голосів та емоційності до усвідомленості й передачі суті віршів.

Головний прорив нового творчого сезону студентського товариства «ArtArea» – перший у його історії науковий семінар «Voice». Темою семінару стала європейська вокальна музика від епохи романтизму до сучасності. Після кожної доповіді твори були ілюстровані студентами та викладачами академії.

При вивченні композицій студентами-членами товариства акцент робився на оригінальних текстах і їх зв’язків із технікою вокалізації. Звертали увагу, в яких умовах композитор писав твір, як обирав вірші і якими засобами виразності він користувався для реалізації оригінального тексту в музиці. Простеживши історію виникнення віршів та музики, доповідачі сформували цілісну картину кожного романсу, що дозволило гостям усвідомлено підійти до прослуховування творів.

Найкращим показником успіху цього проекту стали бурхливі оплески слухачів та теплі привітання проректора з наукової роботи, доктора мистецтвознавства, професора кафедри «Оркестрові інструменти» В. В. Громченка; завідувача аспірантурою, доцента кафедри «Історія та теорія музики», кандидата мистецтвознавства Б. Є. Жулковського; професора та завідувача кафедри «Вокально-хорове мистецтво», кандидата мистецтвознавства А. А. Тулянцева. Цей захід став новим звершенням у розвитку діяльності товариства.

Дякуємо науково-просвітницькому студентському товариству «ArtArea», всім виконавцям і викладачам за цікаві та художньо вражаючі заходи!

Керівний склад науково-просвітницького студентського товариства «ArtArea»